

Čišćenje duše (Medina)

Hatib: dr. Abdullah ibn Abdurrahman el-Beidžan

24. muharrem 1440. po Hidžri /5. oktobar 2018.

Hvala Allahu, Koji je stvorio duše, pa im put dobra i zla shvatljivim učinio, i propisao spas za one koji ih očiste, a propast za one koji ih na stranputicu odvedu. Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, s istinom i ubjeđenjem, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas. Najbolji govor je Allahov govor, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari su novotarije u vjeri, a svaka novotarija je zabluda. O ljudi, oporučujem sebi i vama bogobožnost i samoobračun: "O vjernici, Allaha se bojte, i neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio i Allaha se bojte jer On dobro zna šta radite." (El-Hašr, 18)

O muslimani! Allah je stvorio čovjeka, poučio ga govoru, podario mu razum i jezik, objasnio mu dobro i zlo i pokazao mu dva puta, put zahvalnosti i put nezahvalnosti. Iskušao ga je neprijateljstvom njegove duše i šejtana, propisao mu Svoju pomoć ili prepuštenost samom sebi i odredio je da njegov završetak bude ili u Džennetu ili u Vatri. U njegovom interesu propisao je vjerozakone, objavio knjige i poslao poslanike, s radosnom viješću i opomenom. Neki ljudi odazvali su se Njegovom pozivu i očistili svoje duše: "... onaj ko se očisti, očistio se za svoje dobro" (Fatir, 18), a neki su se okrenuli, odbacili uputu i prekršili zavjet dat Allahu: "Onaj ko prekrši zakletvu krši je na svoju štetu" (Fatir, 18).

O muslimani, znajte da je duša neprijatelj i da je sklona zlu, neodlučna između pretjerivanja i traženju puta ka Gospodaru, Poznavaocu nevidljivog. Duša je, po svojoj naravi, sklona prohtjevima i užicima, lijena prema obavezama i ravnodušna

prema činjenju dobra. Duša je šejtanovo sredstvo, put ka pokornosti njemu, i njegov dokaz. Uzvišeni kaže: “I kada bude sve riješeno, šejtan će reći: ‘Allah vam je pravo obećanje dao, a ja sam svoja obećanja iznevjerio; ali, ja nisam nikakve vlasti nad vama imao, samo sam vas pozivao i vi ste mi se odazivali; zato ne korite mene, već sami sebe’” (Ibrahim, 22).

Duša je sklona zlu i nagine strastima. Uzvišeni kaže: “A onome koji je pred dostojanstvom Gospodara svoga strepio i dušu od prohtjeva uzdržao Džennet će boravište biti sigurno” (En-Naziat, 40–41); “Reci ti Meni ko će uputiti onoga koji je strast svoju za boga svoga uzeo, onoga koga je Allah, znajući ga, u zabludi ostavio i sluh njegov i srce njegovo zapečatio, a pred oči njegove koprenu stavio? Ko će mu, ako neće Allah, na Pravi put ukazati? Zašto se ne urazumite?” (El-Džasija, 23)

Duša je “posuda” za dobro i zlo. Uzvišeni kaže: “A oni koji se uščuvaju lakomosti, oni će, sigurno, uspjeti” (El-Hašr, 9); “... ta duša je sklona zlu” (Jusuf, 53).

O vjernici! Allah, džellešahu, pokazao je duši put dobra i put zla, kao što kaže Uzvišeni: “... pa joj put dobra i put zla shvatljivim učini” (Eš-Šems, 7–8). Allah, džellešahu, kao što je obdario čovjeka vanjskim, fizičkim osjetilima, obdario ga je i unutrašnjim, duhovnim čulima, kao što kaže Uzvišeni: “... sam čovjek će protiv sebe svjedočiti, uzalud će mu biti što će opravdanja svoja iznositi” (El-Kijama, 14 – 15). Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ukazao je na ovaj, unutrašnji, osjećaj riječima: “Griješ je ono što tišti tvoju dušu, i za što ne želiš da ljudi saznaju.”

Poštovani vjernici! Duši je potrebna briga, nadzor, odgoj, čišćenje i praćenje. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zbog toga je savjetovao Husajna ibn Munzira: “Reci: ‘Allahu moj, ukaži mi na Pravi put, i čuvaj me zla moje duše!’”

U čuvenoj Poslanikovoju, sallallahu alejhi ve sellem, hutbe-i-hadžje stoji: “I Tebi se utječemo od zla naših duša.”

O muslimani! Dušu od zla može spasiti samo njeno čišćenje, briga o njoj i redovno nadziranje. Allah, džellešahu, zaklinje se u Kur'anu uzastopno jedanaest puta, da

će uspjeti onaj ko dušu svoju očisti, a da će propasti onaj ko je zaprlja. Uzvišeni kaže: “Tako Mi Sunca i svjetla njegova, i Mjeseca kada ga prati, i dana kada ga vidljivim učini, i noći kada ga zakloni, i neba i Onoga Koji ga sazda, i Zemlje i Onoga Koji je ravnom učini, i duše i Onoga Koji je stvorio pa joj put dobra i put zla shvatljivim učini, uspjet će samo onaj ko je očisti, a bit će izgubljen onaj ko je na stranputicu odvođi!” (Eš-Šems, 1–10) Podsjećajući vjernike na najveće blagodati kojima ih je obdario, Allah, džellešanuhu, rekao je: “Allah je vjernike milošću Svojom obasuo kad im je jednog između njih kao poslanika poslao, da im riječi Njegove kazuje, da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, jer su prije bili u očitj zabludi” (Ali Imran, 164); “On je neukima poslao Poslanika, jednog između njih, da im ajete Njegove kazuje i da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, jer su prije bili u očitj zabludi” (El-Džuma, 2). Allah, džellešanuhu, obavijestio nas je da je čišćenje duše put ka uspjehu i postizanju Dženneta: “Postići će šta želi onaj koji se očisti i spomene ime Gospodara svoga pa molitvu obavi!” (El-A'la, 14–15); “A onome koji je pred dostojanstvom Gospodara svoga strepio i dušu od prohtjeva uzdržao Džennet će boravište biti sigurno.” (En-Naziat, 40–41)

Poštovani vjernici! Čišćenje duše je nezamislivo bez stepena ihsana – obožavanja Allaha kao da Ga vidiš, a ako ne možeš tako, a onda sa sviješću da On tebe vidi i nadzire, i nezamislivo je bez suprotstavljanja prohtjevima i strastima i pridržavanja puta bogobožnosti, i nezamislivo je bez suprotstavljanja duši koja navodi na zlo, i sputavanja njenih nagona ka užicima i strastima. Ko svoju dušu hrani onim što ona želi, nalikuje onome ko na vatru dolijeva ulje. Koga Allah uputi da obuzda svoju dušu, on će postići što želi i izgradit će jaku ličnost, a ko je pusti da radi šta ona želi, povest će ga putevima propasti.

O muslimani! Džihad – borba na Allahovom putu je vrhunac islama, i jedna od najobligatnijih dužnosti, a najveći džihad je borba sa samim sobom. Odvrćajte svoje duše od prolaznih užitaka i sputavajte ih od strasti i prohtjeva. U sputavanju duše krije se njen ponos i ugled, a u ispunjavanju njenih želja – njeno poniženje.

Duša je poput novorođenčeta, ako ga zapostaviš, odrast će u želji za mlijekom, a ako ga odbiješ, samo će prestati dojeti.

Bori se sa svojom dušom i šejtanom, i sputaj ih, a ako ti se izmaknu, iskreni savjet će propustiti.

Neprijateljstvo duše je kao neprijateljstvo šejtana. Allah, džellešānuhu, upozorio nas je u Kur'anu na pogubnost pokoravanja i jednom i drugom. Uzvišeni kaže: “A onome koji je pred dostojanstvom Gospodara svoga strepio i dušu od prohtjeva uzdržao Džennet će boravište biti sigurno.” (En-Naziat, 40–41)

O muslimani! Ljudska duša je sklona zlu, nepravedna prema sebi i lahkomišlena. Obolijeva od samodopadljivosti, oholosti, zavisti, rijaluka, srdžbe, pohlepe, škrtosti, straha, i drugih bolesti, a njen lijek je u njenom oslobađanju i čišćenju od spomenutih bolesti. Čišćenje duše postiže se razvijanjem plemenitih vrлина, lijepog ponašanja i islamskih svojstava, kao što su ljubav prema Allahu i Poslaniku, iskrenost, strpljivost, istinoljubivost, poniznost, strah i nada, plemenitost i darežljivost, kajanje i traženje oprostā, prisjećanje na smrt i odlazak s ovog svijeta, okretanje od dunjaluka i predanost Allahu. Čišćenje duše postiže se i suprotstavljanjem prohtjevima duše, neispunjavanjem njenih želja, njenim odvrćanjem od strasti i užitaka i samoprijegorom. Uzvišeni kaže: “Postići će šta želi onaj koji se očisti i spomene ime Gospodara svoga pa molitvu obavi!” (El-A'la, 14–15)

O vjernici! Nastojte očistiti svoje duše prije nego što vam iznenada dođe smrt i prije nego što se budete žestoko kajali i žalostili. Uzvišeni kaže: “Onoga dana kada svaki čovjek pred sobom nađe dobro djelo koje je uradio i hrđavo djelo koje je učinio – poželjet će da se između njih i njega nalazi udaljenost velika.” (Ali Imran, 30) Nastojte očistiti svoje duše prije nego što one kažu: “I povratite se Gospodaru svome i pokorite Mu se prije nego što vam kazna dođe – poslije vam niko neće u pomoć priskočiti. I slijedite ono najljepše, ono što vam Gospodar vaš objavljuje, prije nego što vam iznenada kazna dođe, za čiji dolazak nećete znati, da čovjek ne bi uzviknuo: “Teško meni, koliko sam samo dužnosti prema Allahu propustio, čak sam se i

izrugivao!” (Ez-Zumer, 56–58) Nastojte očistiti svoje duše prije nego što vaša usta budu zapečaćena i protiv vas budu svjedočili vaši organi, kao što kaže Uzvišeni: “A na Dan kad Allahovi neprijatelji u Vatru budu potjerani – oni prvi bit će zadržani, da bi ih sustigli ostali – i kad dođu do nje, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svjedočit će protiv njih o onome što su radili. ‘Zašto svjedočite protiv nas?!’, upitat će oni kože svoje. ‘Allah, Koji je dao sposobnost govora svakome biću, obdario je darom govora i nas’, odgovorit će. ‘On vas je prvi put stvorio i Njemu ste se, evo, vratili. Vi se niste krili zato da ne bi uši vaše i oči vaše i kože vaše protiv vas svjedočile, već zato što ste vjerovali da Allah neće saznati mnogo štošta što ste radili. I to vaše uvjerenje, koje ste o Gospodaru svome imali, upropastilo vas je, i sada ste nastradali.’ Pa i ako budu trpjeli, njihovo boravište će Vatra biti; a ako budu tražili naklonost Allahovu, njihovoj molbi neće se udovoljiti.” (Fussilet, 19–24)

Nastojte očistiti svoje duše prije nego što dođe dan u kome će “...čovjek od brata svoga pobjeći i od majke svoje i od oca svoga i od druge svoje i od sinova svojih – toga Dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti” (Abese, 34–37).

O vjernici! Pametan je onaj ko obračunava i obuzdava svoju dušu i radi za život poslije smrti, a nemoćan i slab je onaj ko slijedi prohtjeve duše i nada se od Allaha. Obračunavajte svoje duše i vagajte njihova djela prije nego što Allah bude obračunavao i vagao. Lakše ćete položiti račun sutra ako budete svodili račun danas. Dobro se pripremite za Dan velikog izlaganja, kao što kaže Allah, džellešanuhu: “Toga dana ćete ispitivani biti i nijedna vaša tajna neće skrivena ostati” (El-Hakka 18).

Jednog dana Omer ibn Hattab, radijallahu anhu, ušao je u palmovik, kako bi, u samoći, “razgovarao” sa svojom dušom. Enes, radijallahu anhu, posmatrao ga je sa skrivenog mjesta i čuo ga je da kaže: “Omer, vladar pravovjernih! Bravo, bravo! Tako mi Allaha, Omere, sine Hattabov, ili ćeš se istinski bojati Allaha ili će te On kazniti.”

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: “Allah

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

